

Phần 3. Chuẩn bị để du học Nhật Bản

1. Xây dựng kế hoạch du học

Động cơ của mỗi bạn sinh viên khi muốn du học Nhật Bản thì khác nhau. Mục đích, phương pháp, thời gian du học và trường đào tạo cũng khác. Trước hết, bạn hãy lên một kế hoạch chi tiết dựa trên khả năng học tập, năng lực tài chính và dự định nghề nghiệp cho tương lai của mình.

(1) Các loại hình du học ở Nhật Bản

Tuỳ theo mục đích và thời gian học, có ba loại hình như sau:

Dạng du học	Mục đích	Nơi đào tạo	Thời gian:
Học tiếng Nhật	Học tiếng Nhật	Trường dạy tiếng Nhật hay khoa tiếng Nhật của một trường Đại học dân lập	Từ 6 tháng đến hai năm.
Du học dài hạn	Học để lấy bằng cấp, hoặc nghiên cứu dài hạn	Khoa sau đại học, trường Đại học, cao đẳng, trung cấp kỹ thuật nghiệp vụ, hoặc trung học chuyên nghiệp.	Dài hơn một năm.
Du học ngắn hạn	Trao đổi du học sinh, học và làm nghiên cứu chẳng hạn trong khuôn khổ chương trình nghiên cứu về Nhật Bản hoặc khoá học mùa hè, không quá một năm và không có mục đích lấy bằng cấp.	Khoa sau đại học, trường Đại học, cao đẳng (tức trường nhận sinh viên trong trường hợp trao đổi du học sinh), khoá học mùa hè hoặc chương trình nghiên cứu về Nhật Bản ở một trường đại học.	Không quá một năm.

* Ghi chú: Về nguyên tắc, các trường đào tạo sau trung học phổ thông ở Nhật Bản dạy hoàn toàn bằng tiếng Nhật, chỉ có một số ít là có dạy bằng tiếng Anh (xem Trang 10,4).

(2) Chi trả kinh phí du học Nhật Bản như thế nào

Các bạn hãy xem Phần 12 để biết chi phí học và sinh hoạt cần có là bao nhiêu. Ngay từ ban đầu khi lên kế hoạch tài chính, đừng nên nghĩ là sẽ dễ dàng tìm được học bổng hoặc việc làm thêm để trang trải chi phí cho việc học của mình.

① Học bổng của Chính phủ Nhật Bản

Bạn được nhận học bổng của Chính phủ Nhật Bản (Monbukagakusho: MEXT*) để du học.

Ghi chú: (*) tức Bộ Giáo dục, Văn hoá, Thể thao và Khoa học Kỹ thuật Nhật Bản.

* Nếu sinh viên nhận được học bổng của Chính phủ Nhật Bản, được sử dụng giới thiệu, nhưng khả năng tiếng Nhật còn yếu sẽ phải học tiếng Nhật ở trường đại học hoặc một cơ sở đào tạo khác ở Nhật Bản, trước khi vào học các ngành chuyên môn của mình. Để có thêm thông tin chi tiết, xin vui lòng liên hệ với Đại sứ quán hoặc Lãnh sự quán Nhật Bản ở nước bạn.

② Du học tự túc

Bạn du học ở Nhật Bản dựa trên nguồn tiền tự túc hoặc có học bổng khác ngoài học bổng của Bộ Giáo dục, Văn hoá, Thể thao và Khoa học Kỹ thuật Nhật Bản (chẳng hạn học bổng từ chính phủ nước bạn hay từ một cơ quan khác; Xem Trang 17.)

* Chỉ có một số ít học bổng dành cho sinh viên đi du học Nhật Bản. Hầu hết các sinh viên trước hết phải đến Nhật Bản bằng tiền tự túc rồi tìm nguồn học bổng sau.

2. Thu thập thông tin

Khi bạn lựa chọn một trường ở Nhật Bản, bạn nhất thiết phải có kế hoạch học và nghiên cứu thật cụ thể, đồng thời thu thập thông tin càng nhiều càng tốt. Nếu không chuẩn bị như vậy, bạn sẽ có thể chọn phải trường không có môn học mà mình muốn học, hoặc bạn sẽ bị phát sinh thêm chi phí. Vì thế bạn cần thu thập các thông tin chính xác và mới nhất.

(1) Lấy thông tin

① Thông tin chung về du học Nhật Bản (điều kiện xin học, thủ tục và chi phí).

② Danh mục các trường đào tạo.

③ Thông tin về mỗi trường cụ thể (Vì một số trường thu lệ phí khi gửi ký yếu hoặc tài liệu hướng dẫn làm đơn nhập học, bạn có thể cần gửi kèm tem thư nước ngoài khi bạn yêu cầu những tài liệu đó).

(2) Nguồn thông tin

① Hiệp hội Giáo dục Quốc tế Nhật Bản (AIEJ)

Từ Nhật Bản hoặc trực tiếp ở nước ngoài, Trung tâm Thông tin của Hiệp hội (đặt tại Tokyo, Kôbê, Kuala Lumpur, Băng Cốc, Jakarta, Seoul: Xem Trang 29) sẽ trả lời các câu hỏi về du học ở Nhật Bản, thông qua gặp gỡ, điện thoại, thư hoặc e-mail. Trung tâm phân phát tài liệu và phát hành nhiều ấn phẩm khác nhau cho những người nước ngoài có quan tâm tới du học ở Nhật Bản. Bên cạnh đó, Trung tâm cung cấp thông tin về các trường Đại học ở Nhật Bản và các mặt liên quan tới du học Nhật Bản, thông qua địa chỉ <http://www.aiej.or.jp> và Dịch vụ Thông tin bằng Tiếng nói và Fax (xem Trang 36). Nội dung thông tin bao gồm: ① Các trường Đại học và Cao đẳng ở Nhật Bản, ② Thông tin chung về du học Nhật Bản, ③ Học bổng, ④ Chương trình Xúc tiến Trao đổi Du học sinh Ngắn hạn, ⑤ Các kỳ thi, v.v. Có 32 cơ sở đặt tại nước ngoài cung cấp các ấn phẩm xúc tiến du học Nhật Bản (xem Trang 29, 30). Tại đây các bạn có thể xem những tài liệu nói về du học Nhật Bản, tài liệu giới thiệu của mỗi trường cụ thể, cũng như bản hướng dẫn xin học.

② Đại sứ quán, Lãnh sự quán Nhật Bản và các tổ chức hữu nghị

Những cơ quan này cung cấp thông tin du học Nhật Bản ngay trên đất nước các bạn. Tuy nhiên một số nơi có thể không tổ chức tư vấn du học.

*Danh sách các cơ quan chính phủ Nhật Bản ở nước ngoài: (<http://www.mofa.go.jp/region/index.html>)

③ Sách nói về du học Nhật Bản

Có một số đầu sách về tình hình đào tạo ở Nhật Bản, chẳng hạn sách hướng dẫn giới thiệu từng trường cụ thể, sách học để dự kỳ thi tiếng Nhật, v.v. Nếu hiệu sách, thư viện trường đại học hoặc thư viện gần nơi bạn sống không có những loại sách này, bạn có thể đặt mua từ nhà xuất bản tại Nhật Bản (Xem Trang 33).

④ Tài liệu giới thiệu trường và bản hướng dẫn xin nhập học

Tài liệu giới thiệu trường, bản hướng dẫn xin nhập học cũng như trang Web của mỗi trường là nguồn thông tin cực kỳ giá trị khi bạn muốn tìm hiểu về du học Nhật Bản.

⑤ Thông tin từ những người đã từng du học Nhật Bản

Các bạn cựu du học sinh có thể cho bạn thông tin mà thường sách hướng dẫn về trường hoặc những loại tài liệu khác không đề cập tới. Bên cạnh đó, các hội cựu du học sinh Nhật Bản cũng có thể có những thông tin bổ ích. Xin tham khảo trang Web của Bộ Ngoại giao Nhật Bản để có địa chỉ liên hệ với các hội cựu du học sinh quốc tế (<http://www.studyjapan.go.jp/jp/ath/ath0201j.html>).

⑥ Hội thảo Du học Nhật Bản

Các hội thảo này do Hiệp hội AIEJ tổ chức tại Indonesia, Thái Lan, Malaysia, Philippines, Việt Nam, Singapore, Hàn Quốc, Đài Loan, Trung Quốc, Châu Âu, Hoa Kỳ, v.v., nhằm cung cấp trực tiếp thông tin ban đầu cho các bạn sinh viên. Bên cạnh thông tin chung do Hiệp hội cung cấp, còn có thông tin cụ thể hơn do đại diện của các trường đại học quốc lập, công lập hoặc dân lập Nhật Bản, các trường dạy tiếng Nhật, hoặc các tổ chức có liên quan tới du học sinh cung cấp.

Các bạn có thể xem thông tin về thời gian, địa điểm và những cơ quan tham gia Hội thảo Du học Nhật Bản trên trang Web của Hiệp hội (<http://www.aiej.or.jp>).

⑦ Bộ Giáo dục và Đào tạo hoặc cơ quan cung cấp thông tin du học

Các bạn cũng có thể tìm hiểu thông tin du học từ Bộ Giáo dục và Đào tạo hoặc những tổ chức có cung cấp thông tin du học.

⑧ Internet

Các bạn có thể tham khảo những nội dung liên quan trong tài liệu này, cũng như xem từ trang 29 đến 33 để có địa chỉ Internet của những cơ quan cung cấp thông tin du học.

3. Chọn trường

Khi chọn lựa một trường, các bạn cần phải cân nhắc ngành học chính mà mình muốn học, mục đích và khả năng học, cũng như dự định nghề nghiệp cho tương lai của mình trước khi quyết định chính thức. Sau khi đã xem xét thông tin trên mạng Internet, có trong tay danh sách các trường, tài liệu giới thiệu của trường, và tài liệu hướng dẫn xin học, các bạn nên dựa trên các tiêu chí dưới đây khi chọn một trường cho mình. Bạn không nên chọn một trường chỉ đơn thuần vì trường đó có tên tuổi. Có khi, kết quả của kỳ thi nhập học sẽ làm cho bạn không vào được trường mình muốn chọn, vì vậy bạn nên dự thi vào vài trường khác nhau. Tiêu chí để chọn trường bao gồm:

① Nội dung học	⑤ Học phí và các phí tổn cần thiết khác
② Có chương trình dạy ngôn ngữ Nhật hay không.	⑥ Học bổng và trợ giúp tài chính
③ Có chương trình đặc biệt dành cho sinh viên nước ngoài hay không.	⑦ Tình hình nhà ở
④ Kỳ thi nhập học	⑧ Trang thiết bị học tập
	⑨ Môi trường sống tại nơi đó

Ở Nhật Bản không có một sự xếp hạng chính thức về các trường Đại học.

Mặc dù hiện nay sinh viên du học có xu hướng tập trung vào các trường quanh Tokyo (xem Trang 35), bạn nên chú ý rằng nhiều địa phương khác lại có ưu điểm riêng, chẳng hạn như giá sinh hoạt và thuê nhà rẻ hơn Tokyo, lớp học ít sinh viên hơn và nội dung học đặc sắc, bạn lại có thể sinh hoạt gần gũi với dân địa phương hơn, cảnh sắc thiên nhiên phong phú, môi trường nước và không khí trong sạch. Vì thế, bạn hãy nên cân nhắc không chỉ những trường quanh vùng Tokyo mà cả những địa phương khác trên nước Nhật.